

Armedustor Keskusele
annamele pühendatud
1937(?)

Kas Eesti karaskuslozumine viimase
15 a. jooksul on läinud
edasi või tagasi.

I. Probleemiasetuse mõte:

1. Mitte loogset enesepuudeldust!
2. Tarve piatuda ja ^{sestuvast} endale aru anda.
3. Vastuseleidmise raskus.
4. Osaprobleemid: 1. Alkoholi juurde larmtamise
2. Org.itud karaskuslozumise fond
3. Üldine karaskuslozumine.

II. Kas alkoholisti juurde larmtamine on vähenenud või suurenenud?

1. Kas karaskuslozumine on üldse lootusetu a taotlus?

Andmed alk. larm. kohta 10 Euroopa riigi viimase 50 a.

	1887/90	1896/1900	1906/10	1919/22	1923/27
Ölle larmt.	55,6	66,3	63,1	49,0	57,3
Vermi "	24,5	26,5	32,6	31,1	29,3
Vinna "	7,9	7,6	6,5	2,7	2,6
Puhkusalcohol	9,3	9,9	9,9	6,7	7,0

Järelus: 1) Alk. larmt. vähenes

2) Vähenes eriti vinna larmtamine, mis meil se väga vähe (2,5 l.)

3) Kõige enam puudub alkoholismi viimaseks: Pärastajane

larmt. viimaseks 2/10, öllel. 3/10, vinna. 4/10. Üld. larmt.

4) Eesti kvi viimaseks larmt. viimaseks.

5) Tuleb rõeldada, et E. C. muutus viimaseks. öllel. 150
viimaseks. 6 l.
viimaseks. 3,5

2. Alkohol: larmtamine Eesti.

Kuni 1920. a-ni pole andmed. 1905 - 2,9 liitrit.

1920 1,26

1928 3,32

1932 1,99

1933 2,02

3. Alkoholi kuluud Eesti.

1925/28 a. keskm. kulu a. 21,8 milj. kr.

õlle osalt 5,6 " "

Riigi tulu alkoholist:

1927/29 12,15 milj. kr. 13,8% ularrist

1932/34 8,48 " " 13,3% " "

II. Kas organiseeritud karaskusloomingu jõud on vähenenud või suurenenud?

1. Karaskusloomingu ^{suurem} ~~suurem~~ ^{ingimus} ~~1914. a. a.~~

a) Parajastus võimatus / Lõuna 32/33)

b) Üleminek karaskustõrjuse pärast 1915. a.

c) Umb. 75% loomust parajastusest.

d) Paradoxaalne seotus 1922. a.

Karaskustõrjuse tõrjakaasus % 60

Uutkaraskustõrjuse, mis kumuleerub 67 !

e) 1924 a. algas kervenemine.

2. Karaskusloomingu arvuline jõud:

a) Loomete arv karaskusorganis:

1914: 53 ~~alga~~ 2173 loomaga

1931: 168 " 4502 " "

b) Pealekõik:

Noorsoo karaskust.

Loodusringid ja õpetajate loodu karaskust.
Narste karaskust.

Kokku umb. 30.000 linge.

III. Kas üldine karssusmeelsus on tõusnud või langenud?

1. Suhtunud olukord rahvamajandusse, ~~eriti~~ ^{eriti} alkoholi ~~tootmises~~.

1. Fuhtvate ringkondade suhe karssusmõttele:

a) ^{praeguste} Valitsusasutuste suhe on sõbralikum kui vene-
aegsete oma;

b) Karssute ja karssusmeelsete inimeste arv riigis
elades on kaugelt suurem kui enne ma-
aratoda.

c) Rahvusliku elu fuhtide hääle karssusloksuse
vastu on langenud, kuna praeguse ~~riigikor-~~
duse struktuuri juures karssusvõtluse ei
ole enam nii lähedalt seotud rahvusliku
võtlusega.

d) Rõõmajaanduseleel põhjusel (ja osalt
halva sidametunnustuse pärast) nähakse
karssusloksuses mõnikord vaenuavaldust
inimestele.

e) Veneaegne karssusloksuse jaotab sagant järele
~~suure~~ ^{suure} fügevana seiprast, et seal kaasatõ-
nud inimesed ~~elavad~~ ^{elavad} pärast riigikor-
duse fuhtvatele nohtedile. Mis saab
praegu karssusloksusega seotud rahvus-
loksust nooremast generatsioonist 15 a.
pärast, seda ei suuda keegi ennustada.

2. Ajakirjanduse suhe karssusmõttele.

a) Ajakirjanduse arestimine on la ^{taseme}
üldse nõrunud alla. Endine idealism on
kadunud.

b) Kodumaine alkoholkapital avaldab ajakirjandusele palju ~~suu~~ tugevamat survet kui veneaegne võõrkapital.

3. Rahvatulcade suhe karsskuse ^{mõtte} ~~teooriaga~~:

a) Rahvatulcad alati ^{karsskuse} ~~teooriaga~~ ^{teooriaga} karsskused kui intelligents.

b) Praeguse karsskuse ~~teooriaga~~ ^{teooriaga} vormi ja taktika järele nende muleolu ei kajastu aga väljapoole.

4. Praeguse murranguaeg ja karsskuse mõte.

a) Rahvuslased elvusaajärkjude on ikka olnud karsskuse teooriaga: Mussolini, Hitler, Lenin, Amanullah, Gandhi

b) Meilgi peaks tulema umbes sarnangud.

Teesid:

Teesid:

=====

1. Alkoholi tarvitamine Eestis võrreldes Maailmasõjaeelse ajaga on tunduvalt langenud. Eriti paistavad ses suhtes silma kõige viimasemad aastad.
2. Kuna alkoholism veini näol tungib kõige sügavamale rahvasse ja paneb karskusliikumisele kõige visami vastu, tuleb erilist tähelepanu pöörata veini, meil eriti koduveini, levimisele.
3. Organiseeritud karsklaste arv on tänapäeval umb. 10 korda suurem kui enne Maailmasõda. Viimase 15 a. jooskul sel alal suuremaid muudatusi ei ole olnud.
4. Sisemiselt on praegune karskusliikumine tugevam, kui Maailmasõja-eelne, nagu näitab täiskarskete protsendi tõus.
5. Muutunud rahvamajanduslikus olustikus etendab kodumaine alkoholikapital üsna silmapaistvat osa, eriti riigimajanduses. Selle tõttu on juhtivate ringkondade suhe karskusemõttele jähnenenud. Kuid karskete isikute arv haritlaskonnas on sellest hoolimata tugevasti kasvanud.
6. Aajkirjandus iseseisvas Eestis on läinud äärmiselt alusele. See on vähendanud ta idealsimi ja viinud ta alkoholikapitali mõju alla.
7. Rahvahulkade suhtumine on endiselt karskussõbralik, kuid meie karskusliikumise ja alkoholipoliitika praeguste vormide juures ei pääse see küllalt maksvusele.